

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Заместник-министър на образованието и науката

ЗА П О В Е Д

№ РД 09-..... 2022 г.

На основание чл. 13д, ал. 2, т. 1 от Закона за професионалното образование и обучение, при спазване изискванията на чл. 6б, ал. 1 и 2 от Административнопроцесуалния кодекс, във връзка с осигуряването на обучението по учебен предмет и Заповед № РД09-3194/30.05.2022 г. на министъра на образованието и науката

У Т В Ъ Р Ж Д А В А М

учебна програма за специфична професионална подготовка по учебния предмет **бизнес проект – учебна практика** за професионалното направление код **343 „Финанси, банково и застрахователно дело“**, професия код **343010 „Финансист“**, специалност код **3430102 „Застрахователно и осигурително дело“** съгласно приложението.

Учебната програма влиза в сила от учебната 2022/2023 година.

X

МАРИЕТА ГЕОРГИЕВА
Зам.-министър на образованието и науката

Приложение

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

УЧЕБНА ПРОГРАМА
ЗА СПЕЦИФИЧНА ПРОФЕСИОНАЛНА ПОДГОТОВКА
ПО
УЧЕБНИЯ ПРЕДМЕТ
БИЗНЕС ПРОЕКТ – УЧЕБНА ПРАКТИКА
12 КЛАС

Утвърдена със Заповед № РД 09-.....20..... г.

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ:

Код 343 „Финанси, банково и застрахователно дело“

ПРОФЕСИЯ:

Код 343010 „Финансист“

СПЕЦИАЛНОСТ:

Код 3430102 „Застрахователно и осигурително дело“

София, 2022 година

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Учебната програма е предназначена за специалност код **3430102 „Застрахователно и осигурително дело“**, професия „Финансист“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл.6 от Закона на професионалното обучение и образование, за които по учебен план се изучава учебния предмет **бизнес проект - учебна практика**.

Предметът бизнес проект - учебна практика представлява комплексна учебна практика, като обучението се осъществява във взаимовръзка с учебните предмети от общата, отрасловата и специфичната професионална подготовка.

Обучението по предмета се организира чрез активно включване на ученика в учебния процес, чрез проблемно поставяне и изясняване на учебното съдържание, попълване на документи, извършване на проучвания и анализиране на данни, свързани със застрахователната дейност.

През време на обучението по този предмет, учениците усвояват знания, умения и компетентности за разработване на бизнес проект, свързан с въвеждане на нови застрахователни услуги и продукти или подобрене на техните компоненти. Учениците извършват практически дейности, свързани с реализиране на поставените в проекта маркетингови, финансови и организационни цели и задачи. Те планират своята работа, събират и обработват информация, извършват проучвания, формулират и представят свои идеи за реализиране на маркетингови решения и стратегии, съставят застрахователни документи. Учениците проучват и анализират факторите на микро и макросредата, които оказват влияние върху дейността на застрахователните дружества и пласирането на застрахователни продукти. При разработване и реализиране на дейностите от проекта учениците придобиват умения и компетентности по отношение на практическите застрахователни дейности, работата с офис техника и търсене на информация в интернет.

II. ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО УЧЕБНИЯ ПРЕДМЕТ

Основна цел на обучението по предмета е учениците да усвоят практически знания, умения и компетентности, които са свързани с разработването на бизнес проект.

Обучение се осъществи в тясна взаимовръзка с предметите: работа в учебно предприятие, маркетинг, застраховане, застраховане-учебна практика, управление на застраховането, финанси, предприемачество, мениджмънт, информатика, бизнес комуникации, статистика и право.

Изучаването на предмета има голямо значение за професионална подготовка на учениците за държавен изпит по теория и практика на професията. Допринася за обогатяване общата култура на обучаваните и тяхното гражданско образование, необходимо за успешно интегриране в икономическия и социален живот в страната.

Тези цели определят методи на обучение, които предполагат запознаване с нормативни документи, наблюдение и описание на застрахователните дейности, попълване и изготвяне на документи, проучване на пазара, обработване и представяне на информация, анализиране на данни, използване на интернет, генериране на нови идеи, разработване на стратегии и др.

Учебното съдържание по предмета е подходящо за прилагане на ролеви игри, бизнес симулации и други активни методи на обучение, чрез които може да се постигне по-пълно осмисляне и ефективно усвояване на изучавания материал, както и творческо прилагане на наученото в нови ситуации от практиката.

Обучението по предмета изисква най-малко 2/3 от учебните часове да се провеждат в компютърен кабинет с достъп до интернет.

III. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Разпределение на учебното време:

Общият брой часове по учебния предмет е записан в типовия учебен план за специалност „Застрахователно и осигурително дело“, професия „Финансист“. Обучението се осъществява в рамките на една учебна година за учениците от дванадесети клас.

Учебното време е разпределено както следва: 29 общ брой учебни седмици x 4 часа седмично - всичко 116 часа за една учебна година.

Учебното съдържание е разработено и приложимо за обучение на учениците по ТУП: **B2, B4, B6** в професионално направление: код **343** „**Финанси, банково и застрахователно дело**“, професия: код **343010** „**Финансист**“, специалност: код **3430102** „**Застрахователно и осигурително дело**“.

Раздели, теми

Учебното съдържание е структурирано по раздели и теми. Учебното съдържание е структурирано в шест раздела.

№	НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗДЕЛИТЕ И ТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ
	Раздел 1: Бизнес проект. Уводна част на бизнес проект	7
1.	Същност, структура и съдържание на бизнес проект	1
2.	Избор на тема, формулиране на цел и подцели на бизнес проект	1
3.	Застрахователна услуга (продукт) – избор на обект на бизнес проект	5

	<p>3.1. Особености на застрахователната услуга (продукт) – избрана за обект на проекта.</p> <p>3.2. Описание на застрахователната услуга (продукт) в бизнес проекта – условия, документи, дейности и процедури за реализиране на услугата (продукта).</p>	
	Раздел 2: Маркетингова част на бизнес проект	48
1.	Маркетингови проучвания в застрахователния сектор	20
	<p>1.1. Планиране на маркетингово проучване.</p> <p>1.2. Маркетингов проблем, цел, обекти и обхват на проучването.</p> <p>1.3. Разработване на маркетингов план.</p> <p>1.4. Източници за набиране на информация – вътрешни и външни.</p> <p>1.5. Планиране на проучвателните методи.</p> <p>1.6. Определяне на средства за набиране и регистриране на информация.</p> <p>1.7. Извадка на маркетингово проучване.</p> <p>1.8. Определяне на методи за контакт.</p> <p>1.9. Показатели за проучване и анализ на конкурентите.</p> <p>1.10. Бюджет на маркетингово проучване.</p> <p>1.11. Изготвяне на анкетна карта.</p> <p>1.12. Събиране и регистриране на данни от маркетингово проучване.</p> <p>1.13. Проучване на конкурентите.</p> <p>1.14. Проучване търсенето на застрахователни продукти.</p> <p>1.15. Проучване на потребностите, мотивите и интересите на потребителите.</p> <p>1.16. Обработване и обобщаване на резултати от маркетингово проучване.</p> <p>1.17. Представяне на резултатите от маркетингово проучване.</p> <p>1.18. Анализ и оценка на резултатите от проучване на застрахователни дружества-конкуренти.</p> <p>1.19. Анализ и оценка на резултатите от проучване на търсенето на застрахователни услуги и потребителското поведение на пазарните субекти.</p> <p>1.20. Анализ и оценка на информацията, свързана с потребителите.</p>	
2.	Фактори на маркетинговата микросреда и макросреда	4
	<p>2.1. Фактори на маркетинговата микросреда.</p> <p>2.2. Фактори на маркетинговата макросреда.</p> <p>2.3. Проучване на фактори на обкръжаващата среда, които оказват влияние върху пазара на застрахователната услуга/продукт – обект на проекта.</p> <p>2.4. Анализ на факторите на маркетинговата среда.</p>	
3.	Статистическа обработка и представяне на резултатите от проучванията	4
	<p>3.1. Статистически методи за обработка на резултатите от проучването.</p> <p>3.2. Изготвяне на схеми.</p> <p>3.3. Таблици за сравнителен анализ.</p> <p>3.4. Използване на диаграми за представяне на данни.</p>	
4.	Сегментиране на пазара и определяне на целевия пазар	5
	<p>4.1. Сегментиране на пазара – описателна и поведенческа сегментация.</p> <p>4.2. Сегментиране при клиенти на застрахователното дружество – физически лица.</p> <p>4.3. Сегментиране при клиенти на застрахователното дружество – юридически лица.</p> <p>4.4. Определяне на целевия пазар.</p> <p>4.5. Позициониране на застрахователни продукти.</p>	

5.	<p>Маркетингови стратегии</p> <p>5.1. Продуктова стратегия – идеи за подобрения и иновации на продукти. 5.2. Идеи за създаване на пакети от услуги. 5.3. Ценова стратегия – цени на застрахователни услуги и продукти, избор на ценова концепция. 5.4. Пласментна стратегия - пътища за пласиране на застрахователни продукти. 5.5. Комуникационна стратегия – начини и средства за комуникация. 5.6. План за осъществяване на комуникацията. 5.7. Рекламна стратегия – цел на рекламата, рекламна концепция. 5.8. Избор на средства за реклама. 5.9. Избор на канали за реклама. 5.10. Идеи за рекламни послания. 5.11. Видове рекламни материали. 5.12. Разработване на идеи за рекламни материали – брошура, флаер, др. 5.13. Реклама на застрахователни продукти в медиите и социалните мрежи. 5.14. Избор на медии и социални мрежи за рекламиране на застрахователни продукти. 5.15. Рекламни агенции – услуги и цени.</p>	15
<p>Раздел 3: Проектиране и изготвяне на материали и документи, свързани с реализиране на маркетингови стратегии</p>		19
1.	<p>Проектиране и изготвяне на материали и образци на документи, свързани с реализиране на продуктовата стратегия на застрахователното дружество</p> <p>1.1. Общи условия на застрахователно дружество за ползване на застрахователна услуга/продукт. 1.2. Специфични условия за ползване на застрахователен продукт. 1.3. Проектиране на „пакет“ с допълнителни услуги. 1.4. Изготвяне на образци на документи. 1.5. Попълване на образци на документи за улеснение на клиентите. 1.6. Изготвяне на материали, свързани с продуктовата стратегия на застрахователното дружество.</p>	6
2.	<p>Проектиране и изготвяне на материали, свързани с реализиране на ценовата стратегия на застрахователното дружество</p> <p>2.1. Проектиране на тарифа за реализиране на ценовата концепция на застрахователното дружество. 2.2. Изготвяне на тарифа, свързана с услугата – обект на проекта.</p>	2
3.	<p>Изготвяне на материали и документи, свързани с реализиране на пласментната и комуникационната стратегия на застрахователното дружество</p> <p>3.1. Съставяне на план за продажба на услугата/продукта. 3.2. Съставяне на план за осъществяване на комуникация с клиенти. 3.3. Изготвяне на образци на писма до клиенти на застрахователното дружество. 3.4. Проектиране и изготвяне на информационни табла.</p>	7

	3.5. Изготвяне на въпросник за обратна връзка на клиентите със застрахователното дружество. 3.6. Изготвяне на проект за част от сайт, за представяне на застрахователна услуга/продукт.	
4.	Проектиране и изготвяне на рекламни материали, свързани с реализиране на рекламна стратегия на застрахователното дружество 4.1. Проектиране на рекламна брошура за услугата/продукта – обект на проекта. 4.2. Реализиране на проект на рекламна брошура. 4.3. Изготвяне на проект за реклама в медиите. 4.4. Изготвяне на материали, свързани с рекламната стратегия на застрахователното дружество.	4
Раздел 4: Правно-организационна част на бизнес проект		13
1.	Правно осигуряване на бизнес проект 1.1. Нормативни документи, които регламентират услугата/продукта – обект на проект. 1.2. Нормативни документи, които регламентират реализиране на трудови, финансови, административни и други дейности, свързани с бизнес проект.	2
2.	Определяне на ангажираните в проекта структурни работни звена 2.1. Организационно-управленска структура на застрахователно дружество. 2.2. Структурни звена ангажирани с работата по бизнес проект. 2.3. Йерархия при вземане на решения за реализиране на бизнес проект. 2.4. Схематично представяне на йерархичните връзки между ангажираните в бизнес проект на застрахователно дружество структурни звена и работни позиции.	4
3.	Организация и управление на човешките ресурси 3.1. Работа в екип. 3.2. Мотивация на персонала, мотивационни фактори. 3.3. Възникване и решаване на проблеми при реализиране на бизнес проект.	3
4.	Организационно-управленски план на бизнес проект 4.1. Професионални компетенции – знания, умения и качества на персонала за извършване на дейности по проекти и реализиране на стратегии. 4.2. Разпределяне на ролите за осъществяване на дейностите по бизнес проект. 4.3. Осигуряване на вътрешно-проектна регулативна среда – график на времето (начало, край и продължителност на проекта, планирана защита). 4.4. Съставяне на организационно-управленски план – дейности, срокове и отговорници за изпълнение на бизнес проект.	4
Раздел 5: Финансова част на бизнес проект		11
1.	Източници за финансиране на бизнес проект – вътрешни и външни.	1
2.	Финансов план на проекта 2.1. Калкулиране на разходи, свързани с реализиране на бизнес проект.	4

	2.2. Определяне бюджета за реклама. 2.3. Прогнозиране на приходи, свързани с реализиране на бизнес проект. 2.4. Таблично представяне на финансов бюджет на бизнес проект.	
3.	Определяне на оптимална цена на застрахователните услуги/продукти	1
4.	Разработване на финансови прогнози за реализиране на продажбите 4.1. Финансови прогнози при оптимистичен, реалистичен и песимистичен вариант за реализиране на продажбите на застрахователни продукти. 4.2. Анализирание на резултатите от финансовите прогнози.	2
5.	Финансов резултат – печалба или загуба от инвестицията.	1
6.	Финансови показатели 6.1. Рентабилност, ефективност и възвращаемост на инвестицията. 6.2. Анализ на показателите.	2
	Раздел 6: Заключителна част на бизнес проект	18
1.	Заключение на бизнес проект – обобщения, изводи и заключения, свързани с реализиране на проекта.	1
2.	Тенденции в развитието на застраховането 2.1. Проучване на публикации, доклади, анализи и оценки на специалисти в областта на застраховането. Иновации в застраховането. 2.2. Тенденции в развитието на застраховането.	2
3.	Източници на информация при разработване на бизнес проект – нормативни актове, специализирана литература, страници в интернет и др.	1
4.	Защита на бизнес проект 4.1. Резюме на бизнес проект. 4.2. Презентация на бизнес проект. 4.3. Нагледни материали за представяне на бизнес проект. 4.4. Умения за презентиране и защита на бизнес проект. 4.5. Оценка на вложения труд при изготвяне на бизнес проект, поемане на отговорност за допуснати грешки и решения за отстраняването им. 4.6. Очаквани въпроси при защита на бизнес проект. 4.7. Защита на уводната част на бизнес проект. 4.8. Защита на маркетинговата част на бизнес проект. 4.9. Представяне на разработените материали и документи, свързани с маркетинговите стратегии. 4.10. Защита на правно-организационната част на бизнес проект. 4.11. Защита на финансовата част на бизнес проект. 4.12. Защита на заключителната част на бизнес проект. 4.13. Поведение при защита на бизнес проект. 4.14. Критерии и показатели за оценяване на разработка и защита на бизнес проект.	14
	ОБЩ БРОЙ ЧАСОВЕ:	116

IV. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ УЧЕНОТО – ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И КОМПЕТЕНТНОСТИ

В резултат от обучението ученикът трябва да притежава следните знания, умения и компетентности:

- знания за:

- ✓ същността, структурата и съдържанието на бизнес проекта;
- ✓ специфичната терминология по отношение на предлаганите продукти;
- ✓ видовете застрахователни продукти и услуги – условия на застрахователното дружество, процедури и документи;
- ✓ нормативните документи, регламентиращи застраховането;
- ✓ структурата и организацията на дейността в застрахователно дружество;
- ✓ терминологията, свързана с маркетингови проучвания в застрахователния сектор;
- ✓ маркетинговия инструментариум;
- ✓ факторите на околната среда, които оказват влияние върху застраховането;
- ✓ сегментирането на пазара и определяне на целевия пазар на застрахователни продукти;
- ✓ маркетинговите стратегии в застраховането;
- ✓ финансовите показатели и видовете финансови прогнози;
- ✓ формирането на цената на застрахователни услуги и пакети;
- ✓ статистическите методи за обработка и представяне на информацията.

- умения за:

- ✓ разработване на бизнес проекти според приетите изисквания;
- ✓ прилагане на нормативните изисквания, регламентиращи застраховането;
- ✓ ефективно организиране на работата по бизнес проекта;
- ✓ извършване на проучвания на пазара на застрахователни продукти по дадени критерии;
- ✓ изготвяне на таблици за сравнителен анализ;
- ✓ изготвяне на анкетна карта за проучване интересите на потребителите;
- ✓ разграничаване на отделните сегменти и целевия пазар на застрахователни продукти;
- ✓ разбиране на начина за определяне на цената на застрахователни услуги и продукти;
- ✓ приложение на методите за статистическа обработка на информацията;
- ✓ съставяне на документи;
- ✓ използване на интернет при извършване на проучвания в застрахователния сектор;
- ✓ работа с офис-техника при обработка и представяне на информация;
- ✓ използване на компютър и програмни продукти при изготвянето на текстове, схеми, таблици, графики, диаграми, рекламни изображения и др.

- ✓ презентиране на застрахователни продукти и разработения бизнес проект.
 - компетентности за:
- ✓ приложение на маркетинговия инструментариум при извършване на проучвания;
- ✓ проучване и анализиране на факторите на околната среда;
- ✓ разработване на собствени идеи за подобряване на застрахователни продукти и услуги и дейности;
- ✓ проектиране и изготвяне на рекламни материали;
- ✓ анализиране тенденциите в развитието на пазара на застрахователни продукти и услуги;

V. АВТОРСКИ ЕКИП

1. Даниела Манчева – Национална търговско-банкова гимназия, Гр. София
2. Диана Стоянова – Национална търговско-банкова гимназия, Гр. София

VI. ЛИТЕРАТУРА

1. Миленкова, А. Здравословни и безопасни условия на труд. Учебно помагало за задължителна професионална подготовка, изд. Нови знания, София, 2003 г.
2. Щерев, Н. Маркетинг, изд. Мартилен, София, 2016 г.
3. Драганов, Х. Застраховане, Университетско издателство Стопанство, София, 2008 г.
4. Георгиева, М. и Каменарова, М. Методично ръководство по статистика и приложение на SPSS, изд. Мартилен, София, 2014 г.
5. Миткова, Т. и Бинева, Д. Финанси - публични и корпоративни, изд. Мартилен, София, 2017 г.
6. Нормативна уредба, регламентираща застрахователната дейност. Документи на застрахователни дружества.